

BORNE DE DRUM

Vulnerabilitatea umană este o absență a puterii, sau a încrederii în puterile interioare de a conține o suferință. Cât de vulnerabile sunt însă alte ființe în fața omului? Ce fel de povești zac ascunse în spatele fiecărui punct de vulnerabilitate, povești care cer să fie scoase la lumină? Ce forță interioară este ținută ascunsă în cine știe ce închisoare a unui subconștient uitat de lume?

Ce numim vulnerabilitate la animale, față de oameni? Lupul, de exemplu, este agresiv, omorâ alte animale sau chiar oameni. Și asta ni se pare că e normal. Nimeni nu o contestă. Omul însă, deși este știut că are agresivitate, se presupune, simultan și contradictoriu aparent, și că nu ar fi agresiv. Atât datorită rațiunii cât și a raționalizărilor, filozofiilor și ideologiilor, actele sale agresive de omorâre a animalelor de exemplu, sunt acoperite de justificări, care le fac acceptabile. Paradoxal poate, omul își permite și să salveze animale, să lupte pentru drepturile lor, cel la viața întâi de toate. În acest fel de gesturi însă are loc o oglindire a propriei vulnerabilități, dar și a propriei dorințe de a atinge idealul său de perfecțiune: de a proteja viața și a nu cauza suferința.

Limitele acestora, precum și negocierea lor, sunt fragile ele însele. Aceasta este sursa unei serii de întrebări. Unde anume, atingerea idealului se poate întoarce și poate face rău omului însuși? Unde anume omul este inconștient de raul pe care îl face? Unde anume, în acest tip de relație, este calea de mijloc între negare de sine și complacere în limitele propriului sine agresiv. Cred că aceasta este o cale personală pentru fiecare, o cale care este nereplicabilă.

Pe acest drum însă există borne puse prin creațiile oamenilor. Și despre acest fel de borne este vorba în această serie de lucrări ale lui Ramon Sadic. Lucrările notează puncte, care au în spate povești, spuse sau nespuse, dar tratate și simțite: povești cu oameni și animale.

Expresia figurilor animalelor prezentate privitorului în lucrările lui Ramon Sadic, sunt prinse într-o ipostază de tip *freeze*, un moment anume, o privire care face față suferinței de pe o poziție de vulnerabilitate, de blocaj. Suferința este scrijelită în lemn – cu un flex, o unealtă care funcționează asemenea unor gheare umane puternice, alături de pensula sau carbunele de desen. Culorile îndulcesc gestul, potentează și rafinează emoția, împletind-o uneori cu o doză de umor negru sau ironie, care atenuează furia sau frustrarea, cauzată de inabilitatea de a se apăra a animalului din poveste, prezentat în imagine.

Imaginile din această serie funcționează ca o cerere de ajutor, un semnal de alarmă, de atenționare, cu privire la propriile borne ale privitorului în ceea ce privește propria sa agresivitate. Pot funcționa și ca o unealtă de sensibilizare ecologică. Dar, dincolo de acestea, îți pui întrebarea ca privitor, oare ce fel de povești despre umanitate ascund aceste lucrări, aceste repere comune, puncte de cotitură ale drumurilor noastre pe termen lung? Artistul Ramon Sadic ne provoacă să le evaluăm și re-evaluăm, dintr-un unghi de o emotivitate accentuată pentru desen, prin dimensiune, gest și spațiu bidimensional. O anumită dezinvoltură a gestului – chiar atunci când mâna ține un flex- contrastează cu sensibilitatea tusei și a temei. Dimensiunea lucrărilor impresionează, cere atenție și asumare.

Expresia ochilor fiintelor reprezentate iti ramane in memorie. Ea poate fi la fel de memorabila ca ce a intalnirii lui Carl Akeley, parintele taxidermiei, cu o gorila, in jungla – intalnire care l-a facut sa se transforme dintr un vanator de animale care aducea specimene pentru taxidermie muzeelor de stiinte naturale din Europa intr-un aparator al animalelor si dreptului lor la viata. Privirea aceea, fata in fata, ochi in ochi, a fost suficienta pentru Carl Akeley pentru a-si descoperi propria umanitate, capacitatea generozitatii si a compasiunii. Insa, asa cum Carl Akeley, Jane Goodall, David Attenborough, Roald Amundsen sau alti conservacionisti isi creeaza propriile repere pentru a proteja natura, Ramon Sadic isi creeaza propriile repere vizuale, pentru a ne facilita o astfel de intalnire, un posibil punct de cotitura al propriilor noastre drumuri. Si, ce anume ne putem dori mai mult de la arta decat sa ne afecteze propriile noastre drumuri? Culoarea, linia si gestul sunt mijloacele de catre care ne lasam sedusi, pentru ca intalnirea sa se poata produce.

Privitorului dintr-o expozitie de arta contemporana i se reproseaza adesea ca nu este suficient de receptiv sau de informat pentru a putea fi receptiv, insa, nu ma indoiesc ca, in acest caz, culorile, liniile si gesturile artistului il pot imblanzi si aduce intr-o matca a unei sensibilitati umane deschise si ...vulnerabile.

Mirela Ivanciu